

UZASADNIENIE

W dniu 31 lipca 2026 r. do Rady Miasta Gdańska wpłynęła skarga Rady Dzielnicy Oliwa (uchwała Nr XI/35/26 z dnia 26 czerwca 2026 r.), dotycząca sposobu wykonywania mandatu radnego Rady Miasta Gdańska XY. Skarżący zarzucili radnemu niewłaściwe zachowanie w przestrzeni publicznej. Skarżący wniesli o podjęcie stosownych działań dyscyplinujących.

Po zapoznaniu się z treścią skargi Rada Miasta Gdańska stwierdza, że nie posiada kompetencji do merytorycznego rozpatrzenia skargi dotyczącej sposobu wykonywania mandatu radnego. Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, właściwość rady gminy w sprawach skargowych obejmuje wyłącznie skargi na działania wójta (prezydenta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Radni nie zostali wymienieni w katalogu podmiotów, których działalność podlega kontroli skargowej rady gminy, a katalog ten jako norma kompetencyjna podlega wykładni ścisłej, zgodnie z zakazem domniemania kompetencji wynikającym z art. 7 Konstytucji RP.

Mandat radnego ma charakter mandatu wolnego, co oznacza, że za sposób wykonywania działalności samorządowej radny ponosi odpowiedzialność wyłącznie polityczną - przed wyborcami, w drodze weryfikacji wyborczej. Rada gminy nie jest uprawniona do oceny sposobu wykonywania mandatu przez radnego ani do stosowania wobec niego jakichkolwiek środków dyscyplinujących bez wyraźnego upoważnienia ustawowego. Stanowisko to jest utrwalone w orzecznictwie sądów administracyjnych, w tym w wyroku WSA w Opolu z 13.01.2026 r. (I SA/Op 587/25) , wyroku NSA z 15.10.2025 r. (III OSK 2391/22) oraz wyroku WSA w Kielcach z 26.08.2010 r. (II SA/Ke 371/10).

Rada Miasta Gdańska rozważyła możliwość przekazania skargi innemu organowi w trybie art. 231 § 1 k.p.a., jednakże żaden przepis prawa nie ustanawia organu właściwego do rozpatrywania skarg na sposób wykonywania mandatu radnego. Przekazanie skargi według właściwości nie jest zatem możliwe.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Gdańska uznała podjęcie przedmiotowej uchwały za konieczne i uzasadnione.

WNIOSKODAWCA:

Komisja ds. Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miasta Gdańska
- za Komisję
Przewodniczący
Cezary Śpiewak-Dowbór

OPINIA PRAWNA:

Radca Prawny
Grzegorz Jakubowski